

Väljaandja:	Hiiumaa Vallavolikogu
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	24.04.2021
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT IV, 21.04.2021, 9

Palade Raamatukogu kasutamise eeskiri

Vastu võetud 15.04.2021 nr 121

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p 37 ja rahvaraamatukogu seaduse § 16 alusel.

§ 1. Üldsätted

(1)Palade Raamatukogu kasutamise eeskiri (edaspidi *eeskiri*) reguleerib Palade Raamatukogu (edaspidi *raamatukogu*) teeninduse korraldust ning lugejate õiguseid ja kohustusi.

(2)Raamatukogu põhiteenused on teavikute kojulaenus, kohalkasutus, veebipõhiste andmebaaside kasutamine ning avalikule teabele üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu juurdepääsu võimaldamine. Raamatukogu põhiteenused on tasuta.

(3)Raamatukogu teenuseid võib kasutada igauks, välja arvatud lugejad:

- 1) kellelt on teavikute kojulaenutamise õigus ära võetud;
- 2) kellel on võlgnevus raamatukogu ees.

(4)Raamatukogu külastajal tuleb teenuste kasutamiseks esitada raamatukogu lugejakaart või ID-kaart, juhul kui seda kasutatakse lugejakaardina.

(5)Eriteenused (kopeerimine, printimine, skaneerimine jm) on tasulised. Tasuliste teenuste hinnad kehtestab Hiiumaa Vallavalitsus raamatukogu direktori ettepanekul.

(6)Eeskiri on lugejatele kättesaadav raamatukogus kohapeal, raamatukogu ning Hiiumaa valla kodulehel ja veebikataloogis RIKSWEB.

§ 2. Lugejaks registreerimine

(1)Lugejaks käesoleva eeskirja mõistes on raamatukogu registreeritud kasutaja.

(2)Raamatukogu lugejaks registreeritakse isik, kes on tutvunud eeskirjaga ja nõustub seda täitma.

(3)Lugeja registreeritakse isikut tõendava dokumendi või õpilaspileti alusel.

(4)Eelkoolialised lapsed registreeritakse lugejaks seadusliku esindaja nõusolekul.

(5)Lugejaks registreerimisel tuleb esitada alljärgnevad andmed:

- 1) ees- ja perekonnanimi;
- 2) isikukood;
- 3) elukoha aadress(id);
- 4) e-posti aadress;
- 5) telefoninumber;
- 6) alla 18-aastase lugeja registreerimisel seadusliku esindaja kontaktandmed.

(6)Lugeja on kohustatud esitatud andmete muutumisest raamatukogu teavitama.

(7)Lugeja andmed kantakse raamatukogu lugejate andmebaasi RIKS.

§ 3. Lugeja andmete kasutamine

(1)Lugeja andmeid kasutatakse lugeja tuvastamiseks raamatukoguteenuste osutamisel ja statistilistel eesmärkidel. Kontaktandmeid kasutatakse lugeja teavitamiseks reserveeritud teavikute saadavusest ja tagastustähtaja möödumisest ning lugeja nõusolekul raamatukoguteenuste tutvustamiseks.

(2)Raamatukogu tagab isikuandmete kaitse, kolmandatele osapooltele andmeid ei väljastata, välja arvatud seadusega ettenähtud juhtudel.

(3)Raamatukogu andmebaasist kustutatakse lugeja andmed, kui lugeja pole raamatukogu külasthanud viis aastat või lugeja avalduse alusel või lugeja surma korral lähedase taotluse alusel. Kui lugejal on raamatukogu ees täitmata kohustusi, säilitatakse tema andmeid kohustuste täitmiseni.

§ 4. Teaviku laenutamine, kasutamine ja tagatised

(1)Raamatu kojulaenutuse tähtjaks on 30 kalendripäeva, perioodikal 14 kalendripäeva. Suurema nõudlusega, ajaloolise või suure kultuuriväärtusega teavikule on raamatukogul õigus seada laenutuspiirang. Elektroonilisi teavikuid ja auviseid (helisalvestised, videod) laenutatakse vastavalt autoriõiguse seadusele.

(2)Esimesed kaks nädalat, alates ajakirja saabumisest raamatukogusse on võimalik lugeda ajakirja ainult kohapeal (edaspidi *kohalkasutus*).

(3)Ajalehe kohalkasutus kehtib ajalehe ilmumispäeval.

(4)Tagastustähtaega on võimalik pikendada, kui teavikut ei soovi laenata teine lugeja. Tagastustähtaega saab pikendada raamatukogus, telefoni või elektronposti teel, veebikataloogi RIKSWEB (edaspidi RIKSWEB) kaudu.

(5)Õpperaamatute laenutamisel võib määrata pikema laenustähtaja.

(6)Lugejal on võimalik panna ennast raamatukogus oleva, kuid teise lugeja käes oleva teaviku saamiseks järjekorda. Teaviku tagastamisest edastatakse RIKSWEBist lugejale automaatne teavitust teaviku saabumise kohta või teavitatakse lugejat telefoni teel. Kui lugeja kokkulepitud ajaks teavikule järele ei tule, laenutatakse see järgmisele lugejale.

(7)Lugejat, kes ei ole teavikuid tagastanud ega tähtaega pikendanud kolme kuu jooksul, loetakse pikaajaliseks võlglaseks.

(8)Pikaajalisele võlglasele uut teavikut ei laenutata ja laenutatud teaviku tagastamistähtaega ei pikendata.

(9)Lugejalt, kes regulaarselt tagastamistähtjaks teavikut ei tagasta, võib raamatukogu teaviku laenamise õiguse ära võtta kuni üheks aastaks.

(10)Raamatukogu võib lugejalt nõuda teaviku kojulaenutamisel tagatist teaviku maksumuse ulatuses, kui:

- 1) lugeja rahvastikuregistrijärgne elukoht ei ole Hiiumaa vald või
- 2) see on vajalik teaviku väärtuse tõttu.

(11)Raamatukogus puuduvad teavikud tellitakse lugeja soovil ja kulul teistest Eesti raamatukogudest. Tellitud teavikute laenustähtaja kehtestab saatja raamatukogu.

§ 5. Lugeja õigused ja kohustused

(1)Lugejal on õigus:

- 1) tasuta kasutada raamatukogu kogusid, andmebaase ja osutatavaid põhiteenuseid;
- 2) tasuta koduteenindusele, kui tema tervislik seisund ei võimalda raamatukogu külastada;
- 3) vaadata andmeid oma laenutuste, tagastamistähtaegade ning tekkinud viivise kohta kasutajanime ja raamatukogu poolt väljastatud parooli abil RIKSWEBis;
- 4) taotleda raamatukogult teatme- ja teabeteenindust, juhendamist riigi- ja kohaliku omavalitsuse veebilehtede ja e-teenuste kasutamisel.

(2)Lugejal on kohustus vastutada laenatud teavikute eest kuni nende tagastamiseni.

(3)Lugejal on kohustus teavitada koheselt raamatukogu töötajat, kui tema kasutusse antud teavikut on eelnevalt rikutud.

(4)Teaviku tagastamistähtjaks tagastamata jätmisel on raamatukogul õigus nõuda lugejalt viivist 0,06 eurot iga viivitatud päeva eest ühe teaviku kohta. Alla 18-aastastele viivise nõuet ei esitata.

(5)Teaviku rikkumise või tagastamata jätmise korral on lugeja kohustatud selle asendama teise eksemplari või raamatukogu poolt samaväärseks tunnustatud teavikuga või tasuma teaviku hinna kuni kümnekordses suuruses.

(6)Kaotatud või rikutud teaviku peab lugeja asendama sisult ja hinnalt samaväärsega või tasuma teaviku hinna kuni kümnekordses suuruses. Kuni 1992. aastani ilmunud teaviku eest tuleb tasuda teaviku tegeliku väärtuse järgi, arvestamata kaanehinda. Alaealiste tekitatud kahjud hüvitab alaealise seaduslik esindaja.

§ 6. Avaliku internetipunkti ja traadita andmesidevõrgu (WIFI) kasutamine

(1) Üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu avalikustatud teabega tutvumiseks võimaldatakse raamatukogus kasutada avalikku arvutit (edaspidi AIP).

(2) AIP-i kasutamise eelduseks on arvuti ja asjakohaste arvutiprogrammide tundmine ja eelnev arvuti kasutamise kogemus. Juhul, kui lugeja vajab arvuti kasutamisel abi, tuleb tal teavitada sellest raamatukogu töötajat, sh vajadusel leppida kokku aeg koolituse saamiseks.

(3) AIP on lugejale suhtlemiseks riigi ja kohaliku omavalitsusega ning lähedastega, töö otsimiseks, arvete tasumiseks jms. Ühe seansi kestus on kuni 30 minutit. Kui AIP-i ei vaja teised lugejad, võib raamatukogu töötaja lubada lugejal kasutada lisaseansi pikkusega 30 minutit.

(4) AIP-i ja WIFI kasutamine on kõigile soovijaile tasuta.

(5) Väljatrükk arvutist on tasuta. Enne printima asumist on vajalik raamatukogu töötaja nõusolek.

(6) AIP-i kasutaja kohustub järgima üldtunnustatud võrgus käitumise reegleid, säilitama AIP vara ning mitte häirima oma tegevusega teisi AIP kasutajaid ega raamatukogu külastajaid. AIP kasutaja kohustub hüvitama tema poolt tekitatud materiaalse kahju.

(7) Pärast AIP-i kasutamist on külastaja kohustatud sulgema kõik enda poolt käivitatud (programmid) leheküljed.

(8) Raamatukogu ei väljasta lugejate andmeid ega logisid AIP ja/või WIFI kasutamise kohta kolmandatele isikutele, välja arvatud seadusega ettenähtud juhtudel.

(9) WIFI kasutaja vastutab võrgus tehtud toimingute eest. Kuna WIFI on avalik andmesidevõrk, siis raamatukogu ei taga selle kasutamise turvalisust.

(10) AIP kasutajale on keelatud:

- 1) teha muudatusi arvuti seadistuses ja installeerida programme;
- 2) arvuti kasutamise ajal süüa ja juua;
- 3) arvuti omavoliline väljalülitamine ja taaskäivitamine;
- 4) külastada vaenu, julmust ja vägivalda õhutavaid ja pornograafilise sisuga veebilehti;
- 5) koormata raamatukogu andmesidevõrku suure mahuga faile üles või alla laadides.

(11) AIP kasutaja peab kõigest arvuti probleemidest ja tõrgetest teavitama raamatukogu töötajat.

(12) Raamatukogu töötajal on õigus reeglite rikkumise korral katkestada kasutajal AIP kasutamine ning piirata arvuti kasutamise õigust.

§ 7. Sisekord

(1) Raamatukogu külastajal tuleb viiruste levimise perioodil:

- 1) desinfitseerida käsi raamatukokku sisenemisel, enne ja pärast väljaannete, inventari ning tehnikaseadmete kasutamist ning peale raamatukogu külastamist;
- 2) kanda vajadusel kaitsemaski;
- 3) järgida viiruste leviku tõkestamise juhiseid ja korraldusi.

(2) Raamatukogu ei vastuta valveta jäetud esemete eest.

(3) Raamatukogu ruumidesse on keelatud siseneda joores või psühhotroopse aine mõju all oleval, samuti haigusnähtudega (nt kõha) külastajal. Haigestununa kasutada raamatukogu e-teenuseid.

(4) Raamatukogu külastajal tuleb järgida elementaarseid isikliku hügieeni nõudeid. Silmnähtavalt määrdunud riides ja tugevate isiklike hügieeniprobleemidega külastajal on raamatukogu ruumides viibimine keelatud ja üldjuhul teda ei teenindata.

(5) Raamatukogus peab lugeja säilitama korda ja vaikust, mitte eksima üldtunnustatud tavade ja heade kommete vastu ning kasutama raamatukoguteenuseid viisil, mis ei häiri teisi lugejaid ega kahjusta raamatukogu vara.

(6) Raamatukogu töötajal on õigus keelduda eeskirja ja korda rikkuva isiku teenindamisest ja nõuda tema lahkumist raamatukogust. Vajadusel võib raamatukogu töötaja välja kutsuda turvateenust osutava firma või politsei.

§ 8. Määruse kehtetuks tunnistamine

Tunnistada kehtetuks Pühalepa Vallavolikogu 27.11.2007 määrus nr 27 „Palade Rahvaraamatukogu kasutamise eeskiri“.

Aivar Viidik
vallavolikogu esimees